Lietuvos apeliacinio teismo nutartis

2016-04-21, bylos Nr. e2-809-798/2016

Teismas: Lietuvos apeliacinis teismas
Dokumentas: Nutartis
Data: 2016-04-21
Bylos Nr.: e2-809-798/2016
Teisminio proceso Nr.: 2-55-3-00336-2013-3
Bylos rūšis: civilinė byla

Civilinė byla Nr. e2-809-798/2016
Teisminio proceso Nr. 2-55-3-00336-2013-3
Procesinio sprendimo kategorijos: 3.2.8.1; 3.4.2.8

LIETUVOS APELIACINIS TEISMAS
NUTARTIS
LIETUVOS RESPUBLIKOS VARDU
2016 m. balandžio 21 d.
Vilnius

Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjas Antanas Rudzinskas teismo posėdyje apeliacine rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo pareiškėjos bankrutuojančios uždarosios akcinės bendrovės „TERMOBLOCK“ atskirąjį skundą dėl Vilniaus apygardos teismo 2015 m. lapkričio 16 d. nutarties, kuria atmestas pareiškėjos prašymas dėl proceso atnaujinimo Vilniaus apygardos teismo civilinėje byloje Nr. 2-1768-661/2014.

Teisėjas, išnagrinėjęs bylą pagal atskirąjį skundą,

Aprašomoji dalis

nustatė:

I. Ginčo esmė

Pareiškėja BUAB „TERMOBLOCK“ kreipėsi į teismą, prašydama atnaujinti procesą civilinėje byloje Nr. 2-1768-661/2014 Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – CPK) 366 straipsnio 1 dalies 2 punkto pagrindu; panaikinti Vilniaus apygardos teismo 2014 m. vasario 10 d. sprendimą civilinėje byloje Nr. 2-1768-661/2014 ir priimti naują sprendimą, kuriuo ieškovo JUWO Engineering GmbH (Vokietija) ieškinys būtų atmestas kaip visiškai nepagrįstas ir neteisėtas, o atsakovės UAB „TERMOBLOCK“ priešieškinio reikalavimai būtų visiškai patenkinti.

Pareiškėja nurodo, kad BUAB „TERMOBLOCK“ vadovui perdavus nuo 2015 m. rugpjūčio 25 d. paskirtam bankroto administratoriui UAB „Adminova“ visus įmonės dokumentus, kuriuos peržiūrėjus ir patikrinus, buvo rastas Lietuvos Respublikos valstybinio patentų biuro (toliau – Patentų biuras) Prekių ženklų ir dizaino skyriaus 2015 m. gegužės 5 d. sprendimas Nr. Pr-2488 dėl paraiškos Nr. 2014 1908, iš kurio turinio paaiškėjo esminės aplinkybės, kurios egzistavo apeliacinės instancijos teismui priimant procesinį sprendimą byloje, tačiau nebuvo ir negalėjo būti žinomos atsakovei UAB „TERMOBLOCK“ bylos nagrinėjimo metu, ir kurios turi esminės reikšmės bylai, t. y., jei jos būtų buvusios žinomos, būtų priimtas iš esmės kitoks teismo sprendimas.

Atsakovė uždaroji akcinė bendrovė „Retasys“ atsiliepimu į prašymą dėl proceso atnaujinimo nurodė, kad prašymą palaiko ir prašė teismo jį tenkinti. Teigė, kad nurodytas Patentų biuro sprendimas yra labai reikšmingas

įrodymas byloje, tai patvirtina ir ieškovo JUWO Engineering GmbH veiksmai, bandant šį sprendimą nuginčyti.

Atsiliepimu į prašymą dėl proceso atnaujinimo ieškovas JUWO Engineering GmbH prašo prašymą dėl proceso atnaujinimo atmesti kaip nepagrįstą.

Nurodo, kad pareiškėja praleido terminą prašymui dėl proceso atnaujinimo paduoti, kadangi apie nurodytą Patentų biuro sprendimą sužinojo 2015 m. birželio 9 d. Be to, sprendimas Nr. Pr-2488 dėl paraiškos Nr. 2014 1908 nėra tiesioginis įrodymas, nes ekspertas vertino visai kitą prekių ženklą – „THERMOBLOCK GREATSTONE“, tuo tarpu ginčas vyko ne dėl šio žymens, o dėl „ThermoBlock“ ir „termoblokas“/ „termoblock“.

II. Pirmosios instancijos teismo nutarties esmė

Vilniaus apygardos teismas 2015 m. lapkričio 16 d. nutartimi atsisakė atnaujinti procesą civilinėje byloje Nr. 2-1768-661/2014.

Teismas nustatė, kad pareiškėjos pagrindu procesui byloje atnaujinti Patentų biuro 2015 m. balandžio 30 d. sprendime dėl paraiškos Nr. 2014 1908 konstatuota, kad pareikštas registruoti žymuo „THERMOBLOCK GREYSTONE“ 19 klasės prekėms negali būti registruojamas, kadangi nurodo tik prekių rūšį, paskirtį, bei registruojamų prekių panaudojimo sritį. Sprendime be kita ko nurodoma, kad sudurtinio žodžio THERMOBLOCK reikšmė yra gerai žinoma kaip statybinių akytojo betono blokelių su integruota izoliacija, pasižyminčių aukšta šilumine varža, pavadinimas. Šis žymuo yra tapęs bendriniu, nes nusako tam tikrą bendrinį statybinių medžiagų pavadinimą. Iš bylos medžiagos matyti, kad priešieškiniu, pareikštu civilinėje byloje Nr. 2-1768-661/2014, atsakovė UAB „TERMOBLOCK“ reiškė reikalavimą pripažinti žymenį thermoblock (angl.)/termoblokas (liet.) bendriniu statybinių medžiagų, sudarytų iš oro tarpus turinčio betono, pavadinimu ir pripažinti šį žymenį neturinčiu skiriamojo požymio 19 klasės prekėms žymėti. Teismas nustatė, kad šis atsakovės argumentas išsamiai analizuotas tiek Vilniaus apygardos teismo 2014 m. vasario 10 d. sprendime, tiek Lietuvos apeliacinio teismo 2015 m. gegužės 18 d. nutartyje. Kadangi ši aplinkybė (žymens skiriamojo požymio nebuvimas) buvo viena iš pagrindinių įrodinėtų aplinkybių civilinėje byloje, kurioje prašoma atnaujinti procesą, teismas konstatavo, kad atsakovės nurodoma prašymo atnaujinti procesą pagrindu yra ne naujai paaiškėjusi aplinkybė, o naujas įrodymas.

Teismas taip pat konstatavo, kad pareiškėja apie šio įrodymo egzistavimą ir jo turinį sužinojo 2015 m. birželio 8 d., t. y. jau įsiteisėjus sprendimui byloje, o ne iki bylos, kurioje prašoma atnaujinti procesą, nagrinėjimo pabaigos kaip teigia ieškovas. Teismas nustatė, kad Patentų biuro 2015 m. balandžio 30 d. sprendimas pareiškėjai registruotu paštu išsiųstas 2015 m. gegužės 7 d., pirmą sykį siuntą bandyta įteikti gavėjui 2015 m. gegužės 9 d., tuo tarpu apeliacinės instancijos teismo posėdis byloje vyko 2015 m. gegužės 12 d. (b. l. 132, t. V), kas, teismo vertinimu, yra per trumpas laiko tarpas, kad būtų galima konstatuoti pareiškėjos nerūpestingumą ar neapdairumą, sudarantį pagrindą spręsti, kad apie šį įrodymą pareiškėjai bylos nagrinėjimo metu turėjo būti žinoma. Teismo vertinimu, ieškovas nepagrįstai teigė, kad pareiškėjos pateiktas įrodymas apskritai negalėtų būti laikomas įrodymu byloje dėl to, kad Patentų biuro sprendime vertintas konkretus ženklas THERMOBLOCK GREYSTONE, tačiau sprendė, kad šio įrodymo pateikimas nėra pakankamas pagrindas teismui taikyti išimtinį proceso atnaujinimo institutą, kadangi bylą nagrinėjusių teismų išvados dėl žymens thermoblock bendrinės reikšmės priimtos vertinant eilę byloje surinktų įrodymų, o šis naujas įrodymas yra atitinkamos srities specialisto pozicija, neturinti teismui didesnės įrodomosios galios nei kiti įrodymai, kurios įvertino bylą nagrinėję teismai, spręsdami dėl priešieškinio pagrįstumo.

Teismas taip pat konstatavo, kad pareiškėja praleido CPK 368 straipsnyje numatytą trijų mėnesių terminą prašymui dėl proceso atnaujinimo paduoti, atnaujinti praleistą terminą pareiškėja neprašo, byloje taip pat nėra duomenų, sudarančių pagrindą teismui dėl termino atnaujinimo spręsti ex officio. Teismas nesutiko

su pareiškėjos pozicija, kad terminas prašymui dėl proceso atnaujinimo paduoti skaičiuotinas nuo 2015 m. rugpjūčio 25 d., kai bendrovės dokumentai buvo perduoti bankroto administratoriui, kadangi bankrutuojančios bendrovės statusas savaime nesuteikia byloje dalyvaujančiam asmeniui papildomų procesinių garantijų. Bankroto administratoriaus paskyrimas vertintinas kaip bendrovės valdymo organo pasikeitimas, kuris neturi jokios įtakos bendrovės teisių realizavimo terminų skaičiavimui.

III. Atskirojo skundo ir atsiliepimų į jį argumentai

Pareiškėja BUAB „TERMOBLOCK“ atskirajame skunde prašo panaikinti Vilniaus apygardos teismo 2015 m. lapkričio 16 d. nutartį ir klausimą išspręsti iš esmės – teismui manant, kad trijų mėnesių terminas procesui atnaujinti praleistas, šį terminą atnaujinti bei tenkinti prašymą dėl proceso atnaujinimo. Atskirasis skundas grindžiamas šiais argumentais:

Teismas nepagrįstai teigia, kad pateiktas 2015 m. gegužės 5 d. sprendimas Nr. Pr-2488 dėl paraiškos Nr. 2014 1908 yra ne naujai paaiškėjusi aplinkybė, o naujas įrodymas. Viena tai, kad minėtame sprendime nurodyta išvada sutampa su pareiškėjos įrodinėjamomis aplinkybėmis, nereiškia, kad jame nėra įtvirtinta naujai paaiškėjusi aplinkybė. Šis įrodymas patvirtina, kad žymuo thermoblock (angl.)/termoblokas (liet.) neregistruotinas, todėl teisė į šį žymenį negalėjo būti ginama.Teismai, netenkino priešieškinio reikalavimų motyvuodami ir tuo, kad nėra nepaprastai įtikinamo įrodymo, jog žodis thermoblock (angl.)/termoblokas (liet.) suprantamas būtent kaip bendrinis. Pareiškėja pateikia būtent tokį įrodymą.Taip pat nesutiktina, kad 2015 m. gegužės 5 d. sprendimas Nr. Pr-2488 dėl paraiškos Nr. 2014 1908 neturi didesnės įrodomosios galios, kadangi tai yra pirminė ženklo ekspertizė. Pakartotinės ekspertizės nebuvimas nesumenkina šio įrodymo, kadangi pirminė ekspertizės išvada nebuvo skundžiama.Pareiškėja nesutinka, kad yra praleidusi terminą prašymui dėl proceso atnaujinimo paduoti. Nurodo, kad po to, kai buvo įteiktas minėta sprendimas įmonėje vyko pasiruošimas bankroto procesui, todėl trijų mėnesių terminas turėtų būti skaičiuojamas nuo realios galimybės realizuoti procesines teises atsiradimo.Skaičiuojant terminą nuo 2015-06-09, pareiškėja terminą būtų praleidusi nežymiai – tik 20 dienų, todėl šis terminas neturėtų būtų skaičiuojamas formaliai.

Atsiliepime į atskirąjį skundą ieškovas JUWO Engineering GmbH prašo skundą atmesti, skirti pareiškėjai maksimalią baudą, numatytą CPK 51 str. 6. d. bei maksimalią baudą, numatytą CPK 95 str. 2 dalyje, 50 proc. sumos skiriant ieškovui. Atskirasis skundas be argumentų jau anksčiau išdėstytų kituose ieškovės procesiniuose dokumentuose grindžiamas šiais argumentais:

Pareiškėja, teigdama, kad teismas netinkamai skaičiavo termino pateikti prašymą atnaujinti procesą pradžią, pareiškėja laiko ne UAB „Termoblock“, o savo atstovę – bankroto administratoriaus įgaliotą asmenį, kas neturi įtakos CPK 368 str. 1 d. termino prasme. Be to, pareiškėjos atstovė pati pripažįsta, kad visus dokumentus (įskaitant VPB 2015-04-30 sprendimą) gavo dar 2015-08-25, tuo tarpu 3 mėnesių terminas pagal CPK 368 str. 1 d. pasibaigė dar po 13 dienų.Pareiškėja elgėsi nesąžiningai, kadangi tyčia nesiėmė veiksmų VPB 2015-04-30 sprendimui gauti, bei tyčia leido jam įsiteisėti. Taip pat pareiškėja savo veiksmais vilkino procesą.

Motyvuojamoji dalis

IV. Apeliacinio teismo nustatytos bylos aplinkybės, teisiniai argumentai ir išvados

Atskirasis skundas netenkintinas

Apeliacijos objektą sudaro teismo nutarties, kuria netenkintas prašymas atnaujinti procesą užbaigtoje civilinėje byloje, teisėtumo ir pagrįstumo patikrinimas. Šį klausimą teismas sprendžia vadovaudamasis atskirojo skundo faktiniu ir teisiniu pagrindais bei patikrina, ar nėra absoliučių ginčijamos nutarties negaliojimo pagrindų (CPK

320, 338 straipsniai). Absoliučių ginčijamos nutarties negaliojimo pagrindų nenustatyta.

Dėl proceso atnaujinimo

Įsiteisėjęs teismo sprendimas įgyja res judicata galią, jis tampa neginčytinas ir privalomas visiems fiziniams ir juridiniams asmenims bei vykdytinas visoje Lietuvos Respublikos teritorijoje (CPK 18 straipsnis). Siekiant užtikrinti normalią civilinių santykių raidą, kuriai būtinas stabilumas, perspektyvinio prognozavimo galimybė, reikalingas teisinis tikrumas, pasitikėjimas įsiteisėjusiais teismo sprendimais. Atnaujinus procesą tokiu sprendimu užbaigtoje byloje, atsiranda teisinis neapibrėžtumas, nes joje išspręsto šalių teisinės padėties klausimo sprendimas vėl tampa nežinomas, o dalyvavimas su ginčo dalyku susijusiuose santykiuose – rizikingas. Dėl to proceso atnaujinimas civilinio proceso teisės doktrinoje pripažįstamas išimtiniu būdu įsiteisėjusiems teismų sprendimams peržiūrėti, prašymai dėl proceso atnaujinimo turi būti ribojami laiku, ir res judicata galią įgijęs bei įvykdytas teismo sprendimas gali būti peržiūrėtas tik esant proceso atnaujinimo pagrindui bei tuos pagrindus taikant neformaliai. Teisinis reglamentavimas, pagal kurį procesas susijęs su daugkartinio įsiteisėjusio sprendimo peržiūrėjimo rizika, yra nesuderinamas su teisinio apibrėžtumo principu, todėl įstatyme bylos šalims nesuteikiama teisė atnaujinti procesą vien siekiant pakartotinio bylos išnagrinėjimo. Laikantis teisinio apibrėžtumo principo, teismams galutinai išsprendus ginčą, jų sprendimas neturėtų būti kvestionuojamas, taip užtikrinant santykių stabilumą. Nukrypimas nuo šio principo galimas tik esminėms klaidoms taisyti, esant svarbioms ir įtikinančioms aplinkybėms (žr. pvz., Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2007 m. birželio 21 d. nutartį civilinėje byloje Nr. 3K-3-303/2007).

CPK 366 straipsnio 1 dalyje įtvirtinti konkretūs proceso atnaujinimo pagrindai, tai yra teisiškai reikšmingi faktai, kurių egzistavimas konkrečioje byloje dėl objektyvių ar subjektyvių priežasčių negalėjo būti nustatytas, peržiūrint bylą instancine tvarka. Siekiant apsaugoti bylos dalyvių ir kitų asmenų teises bei teisėtus interesus, užtikrinant teisinių santykių stabilumą, užkertant kelią formaliam šio instituto taikymui ir piktnaudžiavimui juo, įstatyme nustatytos proceso atnaujinimo sąlygos: įsiteisėjęs teismo sprendimas pažeidžia besikreipiančio asmens teises ar įstatymų saugomus interesus (CPK 365 straipsnio 1 dalis); asmuo su prašymu dėl proceso atnaujinimo į teismą turi kreiptis per nustatytą terminą (CPK 368 straipsnis); prie prašymo turi būti pateikti įrodymai, pagrindžiantys proceso atnaujinimo pagrindo buvimą (CPK 369 straipsnio 2 dalis) ir kt. Įstatymų leidėjas numatė proceso atnaujinimo galimybę tik esant pakankamiems esminės klaidos byloje įrodymams, pareiškėjui veikiant sąžiningai ir aktyviai.

Vienas iš pagrindų procesui atnaujinti yra, jeigu naujai paaiškėja esminių bylos aplinkybių, kurios nebuvo ir negalėjo būti žinomos pareiškėjui bylos nagrinėjimo metu (CPK 366 straipsnio 1 dalies 2 punktas). Kasacinio teismo praktikoje išaiškinta, kad pagrindas procesui civilinėje byloje dėl naujai paaiškėjusių aplinkybių atnaujinti yra tik tada, kai pareiškėjas įrodo, kad tokios aplinkybės: 1) buvo nagrinėjant bylą ir priimant sprendimą; 2) pareiškėjui nebuvo ir negalėjo būti žinomos; 3) pareiškėjui tapo žinomos jau įsiteisėjus teismo sprendimui; 4) turi esminę reikšmę bylai, t. y. jeigu jos būtų buvusios žinomos nagrinėjant bylą, būtų priimtas visai kitas sprendimas. CPK 366 straipsnio 1 dalies 2 punktas taikytinas ir tais atvejais, kai pareiškėjas suranda naujų įrodymų, patvirtinančių, kad paaiškėjo naujų esminių bylos aplinkybių. Šiuose įrodymuose esanti informacija turi turėti esminę reikšmę bylai, t. y. ji turi turėti neabejotiną teisinę svarbą jau išnagrinėtos bylos baigčiai, teismo sprendime padarytų išvadų dėl teisės normų aiškinimo ir taikymo pagrįstumui, be to, turi patvirtinti aplinkybes, kurios nebuvo ir neturėjo būti žinomos nagrinėjant bylą nei teismui, nei pareiškėjui (žr. pvz., Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2008 m. sausio 21 d. nutartį civilinėje byloje Nr. 3K-7-57/2008; 2012 m. rugsėjo 25 d. nutartį civilinėje byloje Nr. 3K-3-323/2012). Jeigu prašyme atnaujinti procesą nurodytos aplinkybės neatitinka nors vieno iš naujai paaiškėjusių aplinkybių požymio, jos negali būti pripažintos naujai paaiškėjusiomis aplinkybėmis CPK 366 straipsnio 1 dalies 2 punkto prasme. Taigi pareiškėjas,

prašydamas atnaujinti procesą civilinėje byloje šiuo pagrindu, turi įrodyti, kad jo nurodomos aplinkybės atitinka visus pirmiau apibrėžtus kriterijus (žr. pvz., Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2011 m. spalio 10 d. nutartį civilinėje byloje Nr. 3K-3-373/2011).

Apeliantė naujai paaiškėjusia įvardijo aplinkybę, jog buvo rastas Lietuvos Respublikos valstybinio patentų biuro (toliau – Patentų biuras) Prekių ženklų ir dizaino skyriaus 2015 m. gegužės 5 d. sprendimas Nr. Pr-2488 dėl paraiškos Nr. 2014 1908, iš kurio turinio paaiškėjo esminės aplinkybės, turinčios esminės reikšmės bylai – žymuo „thermoblock“ dabartinėje kalboje ar sąžiningoje ir nusistovėjusioje veikloje arba prekybos praktikoje yra tapęs bendriniu ir negali būti pripažįstamas ženklu ir yra neregistruojamas. Anot apeliantės, šis sprendimas patvirtina, kad ieškovė ieškiniu prašomos apginti teisės nebūtų ginamos žinant aukščiau nurodytą aplinkybę.

Apeliacinės instancijos teismo vertinimu, šių apeliantės nurodytų aplinkybių nėra pagrindo vertinti naujai paaiškėjusiomis ir sudarančiomis pagrindą proceso byloje atnaujinimui.

Sutiktina su pirmosios instancijos teismo vertinimu, kad pareiškėjos nurodyta aplinkybė – sprendime priimtos išvados, yra ne naujai paaiškėjusi aplinkybė, o naujas įrodymas. Apeliantė pati sutinka, kad minėtame sprendime nurodyta išvada sutampa su priešieškinyje įrodinėjamomis aplinkybėmis. Taigi, 2015 m. gegužės 5 d. sprendimas Nr. Pr-2488 ir jame pateiktos išvados, negali būti pripažįstamas aplinkybe pats savaime, kadangi tai tik naujas įrodymas, kuriuo apeliantė būtų galėjusi grįsti savo priešieškinio reikalavimus.

Apeliantė teigia, kad teismai netenkino priešieškinio reikalavimų motyvuodami ir tuo, kad nėra nepaprastai įtikinamo įrodymo, jog žodis thermoblock (angl.)/termoblokas (liet.) suprantamas būtent kaip bendrinis, o pareiškėja pateikia būtent tokį įrodymą. Visgi, sutiktina, kad teismai, priimdami sprendimą rėmėsi byloje esančių įrodymu visuma ir išvados dėl žymens thermoblock bendrinės reikšmės priimtos vertinant eilę byloje surinktų įrodymų. Be to, kaip nurodė teismas, minėtas sprendimas neturi teismui didesnės įrodomosios galios nei kiti įrodymai. Nors apeliantė nesutinka su šia išvada, tokią pirmosios instancijos teismo poziciją pagrindžia kasacinio teismo išaiškinimas, jog kad nors ekspertizės akte esantys duomenys pagal jų objektyvumą dėl prigimties ir gavimo aplinkybių paprastai yra patikimesni už kituose įrodymų šaltiniuose esančius duomenis, eksperto išvada teismui nėra privaloma, o turi būti įvertinta pagal teismo vidinį įsitikinimą, pagrįstą visapusišku, išsamiu ir objektyviu byloje esančių įrodymų ištyrimu (CPK 218 straipsnis, Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2010 m. gegužės 18 d. nutartis, priimta civilinėje byloje J. M. v. E. N., bylos Nr. 3K-3-163/2010; 2013 m. birželio 26 d. nutartis, priimta civilinėje byloje K. R. ir kt. v. VšĮ Kauno Raudonojo Kryžiaus klinikinė ligoninė, bylos Nr. 3K-3-337/2013; kt.). Ekspertizės akto duomenys gali būti atmetami kaip įrodymai, kai jie prieštarauja kitiems bylos įrodymams, nes ekspertizės akto duomenys neturi išankstinės galios (žr., pvz., Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2008 m. sausio 25 d. nutartį, priimtą civilinėje byloje UAB Klaipėdos autobusų parkas v. UADB „Ergo Lietuva“, bylos Nr. 3K-3-45/2008). Tokia teismų praktikoje suformuota pozicija reiškia, kad ekspertizės aktas, kaip ir kiti byloje esantys įrodymai, vertinamas pagal bendrąsias įrodinėjimo taisykles – atsižvelgiant į tai, ar įrodymai turi ryšį su įrodinėjimo dalyku, ar jie leistini, patikimi, vertinamas kiekvienas įrodymas ir jų visetas, remiamasi įrodymų pakankamumo taisykle, o išvada dėl konkrečios faktinės aplinkybės egzistavimo daroma pagal vidinį teismo įsitikinimą, grindžiamą visapusišku ir objektyviu visų reikšmingų bylos aplinkybių išnagrinėjimu (CPK 185 straipsnis). Apeliantė nepateikė argumentų, leidžiančių teismui daryti išvada, kad būtent šis įrodymas turėtų lemiamą reikšmę kitokiam teismo sprendimui priimti ar iš esmės.

Kaip jau minėta, įstatymų leidėjas numatė proceso atnaujinimo galimybę tik esant pakankamiems esminės klaidos byloje įrodymams, pareiškėjui veikiant sąžiningai ir aktyviai. Situacija, kai byloje dalyvaujantis asmuo jau pasibaigus bylos nagrinėjimui savo iniciatyva renka ar gauna naujus įrodymus byloje įrodinėtoms aplinkybėms pagrįsti, ir šių įrodymų pagrindu prašo atnaujinti procesą užbaigtoje civilinėje byloje, neatitinka proceso

atnaujinimo instituto paskirties bei tikslų. Pagal kasacinio teismo formuojamą praktiką, įrodinėjimo procesas negali būti begalinis, o proceso atnaujinimas neturi būti priemonė dar kartą pabandyti išspręsti ginčą savo naudai ar vilkinti priimtų teismų sprendimų vykdymą (žr. pvz., Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2011 m. kovo 21 d. nutartį civilinėje byloje Nr. 3K-3-121/2011; 2012 m. birželio 8 d. nutartį civilinėje byloje Nr. 3-K3-282/2012 kt.).

Apeliantė taip pat teigia, kad teismas netinkamai ir formaliai skaičiavo termino pradžią prašymui atnaujinti procesą paduoti.

Su šiais atskirojo skundo argumentais nesutiktina. Iš byloje esančių duomenų akivaizdu, kad nuo tada, kai apeliantė – BUAB „TERMOBLOCK“, sužinojo apie 2015 m. gegužės 5 d. sprendimą Nr. Pr-2488 prašymas atnaujinti procesą buvo pateiktas praleidus 3 mėnesių terminą. Priešingi apeliantės teiginiai motyvuojant tuo, kad subjektyvusis sužinojimo momentas atsirado tik 2015 m. rugpjūčio 25 d., yra nepagrįsti. Kaip nurodė pirmosios instancijos teismas, bankrutuojančios bendrovės statusas savaime nesuteikia byloje dalyvaujančiam asmeniui papildomų procesinių garantijų, išskyrus įstatymuose įvardytas išimtis, o šiuo atveju bankroto administratoriaus paskyrimas vertintinas kaip bendrovės valdymo organo pasikeitimas, kuris neturi jokios įtakos bendrovės teisių realizavimo terminų skaičiavimui. Tai, kad tuo metu vyko pasiruošimas bankroto iškėlimui neatleidžia bendrovės valdymo organų nuo jų pareigų, nepratęsia ir nenukelia įstatyme įtvirtintų terminų skaičiavimo. Tuo labiau, kad nuo bendrovės dokumentų perdavimo bankroto administratoriui (2015 m. rugpjūčio 25 d.) iki prašymo atnaujinti terminą pateikimo pabaigos dar buvo 13 dienų.

Apeliantė prašo atnaujinti praleistą 3 mėnesių terminą.

CPK 78 str. 2 d. numato, kad pareiškimas dėl praleisto termino atnaujinimo paduodamas teismui, kuriame reikėjo atlikti procesinį veiksmą, ir nagrinėjamas rašytinio proceso tvarka. Apeliantė tokio prašymo pirmosios instancijos teisme neteikė, todėl toks prašymas negali būti nagrinėjamas bylą nagrinėjant apeliacine tvarka.

Be to, pirmosios instancijos teismas pasisakė dėl termino atnaujinimo savo iniciatyva bei konstatavo, kad byloje nėra duomenų, sudarančių pagrindą teismui dėl termino atnaujinimo spręsti ex officio. Apeliantė iš esmės neskundžia tokios teismo išvados, tačiau teigia, kad teismas praleistą terminą skaičiavo formaliai, kadangi terminas praleistas tik 20 dienų.

Sutiktina, kad 20 dienų nėra itin ilgas laiko tarpas, tačiau atkreiptinas dėmesys, kad tai neatleidžia teismo nuo pareigos įvertinti, ar terminas praleistas dėl svarbių priežasčių. Apeliantė nei pirmosios instancijos teisme, nei su atskiruoju skundu nepateikė nei argumentų, nei juos pagrindžiančių įrodymų apie svarbias priežastis, dėl kurių buvo praleistas terminas. Kaip jau pasisakyta aukščiau, tai, kad tuo metu vyko pasiruošimas bankroto iškėlimui neatleidžia bendrovės valdymo organų nuo jų pareigų, nepratęsia ir nenukelia įstatyme įtvirtintų terminų skaičiavimo, kadangi bankrutuojančios bendrovės statusas savaime nesuteikia byloje dalyvaujančiam asmeniui papildomų procesinių garantijų, o bendrovės valdymo organo pasikeitimas, kuris neturi jokios įtakos bendrovės teisių realizavimo terminų skaičiavimui.

Atsižvelgiant į išdėstytus argumentus konstatuotina, kad pirmosios instancijos teismas ginčijama nutartimi pagrįstai atmetė apeliantės prašymą atnaujinti procesą, nenustatęs apeliantės nurodomų pagrindų procesui atnaujinti, todėl apeliantės atskirasis skundas netenkinamas, o ginčijama pirmosios instancijos teismo nutartis paliekama nepakeista.

Kasacinio teismo praktikoje pripažįstama, kad teismo pareiga pagrįsti priimtą procesinį spendimą neturėtų būti suprantama kaip reikalavimas detaliai atsakyti į kiekvieną argumentą. Atmesdamas atskirąjį skundą apeliacinės instancijos teismas gali tiesiog pritarti žemesnės instancijos teismo priimto procesinio sprendimo motyvams. Nagrinėjamu atveju apeliacinis teismas neturi pagrindo nesutikti su pirmosios instancijos teismo išvadas

pagrindžiančiais motyvais (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2008 m. kovo 14 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-7-38/2008, 2010 m. birželio 1 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-252/2010, 2010 m. kovo 16 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-107/2010, ir kt.).

Dėl prašymo skirti baudą CPK 51 str. 6. d. bei CPK 95 str. 2 d. pagrindu

Ieškovas atsiliepime į atskirąjį skundą nurodo, kad apeliantės prašymas atnaujinti procesą ne tik aiškiai nepagrįstas, bet ir pareikštas piktnaudžiaujant procesinėmis teisėmis, be to apeliantė vilkina teismo procesą. Pažymėtina, kad šioje bylos nagrinėjimo stadijoje, teismas vertina tik apeliantės elgesį apeliacinės instancijos teisme.

Pagal kasacinio teismo formuojamą praktiką, įstatyme nustatytos teisės (šiuo atveju – apeliacijos teisės) įgyvendinimas gali būti laikomas piktnaudžiavimu tik išimtiniais atvejais, kai tokia teise akivaizdžiai naudojamasi ne pagal jos paskirtį (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2013 m. kovo 14 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-146/2013), todėl vien ta aplinkybė, kad pareiškėja apeliacine tvarka ginčija, jos vertinimu, nepagrįstą teismo nutartį nėra pagrindas skirti jai baudą už piktnaudžiavimą procesu.

Už CPK 51 str. numatytų reikalavimų nevykdymą ieškovas neprašė pirmosios instancijos teismo skirti baudą, tuo tarpu ieškovo nurodomos aplinkybės vyko paduodant atskirąjį skundą iki bylos su atskiruoju skundu išsiuntimo apeliacinės instancijos teismui. Bylą nagrinėjant apeliacine tvarka dėl apeliantės veiksmų teismo posėdis nebuvo atidėtas, todėl nėra pagrindo spręsti dėl baudos, numatytos CPK 51 str. 6 d., skyrimo.

Lietuvos apeliacinis teismas, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 337 straipsnio 1 dalies 1 punktu,

Rezoliucinė dalis

nutaria:

Vilniaus apygardos teismo 2015 m. lapkričio 16 d. nutartį palikti nepakeistą.

Teisėjas Antanas Rudzinskas